

Beslutsunderlag
Utfärdat: 2020-04-17

Handläggare: Stefan Lundqvist
Telefon: 031 368 53 39
E-post: stefan.lundqvist@higab.se

Tillfälligt generellt ägardirektiv för stadens helägda bolag med anledning av Covid19-krisen

Förslag till beslut i styrelsen för Higab AB

1. Higab AB kallar till extra bolagsstämma per capsulam den 28 april 2020 för att anta Tillfälligt generellt ägardirektiv för stadens helägda bolag med anledning av Covid19-krisen, fastställt av kommunfullmäktige den 16 april 2020.
2. Vd får i uppdrag att teckna ombudsfullmakt i alla av Higab AB:s direktägda helägda bolag med instruktion till ombudet:
 - a. att utse Higabs ordförande Anders Sundberg till ordförande,
 - b. att anta det av KF fastställt tillfälligt generellt ägardirektiv för stadens helägda bolag med anledning av Covid19-krisen, enligt handlingens bilaga 1, på dessa stämmor
 - c. att ge bolaget (i de fall bolaget utgör ett moderbolag) i uppdrag att utse ombud till extra bolagsstämmor i sina helägda dotterbolag och med instruktion att anta det aktuella ägardirektivet inom sina respektive underkoncerner.
3. Besluten i denna paragraf förklaras omedelbart justerat.

Sammanfattning

Den 16 april 2020 fastställde Göteborgs kommunfullmäktige ett tillfälligt generellt ägardirektiv för stadens helägda bolag med anledning av Covid19-krisen. Genom detta ges bl.a. "bolag mandat att vid behov frångå krav på avkastningskrav, lämna koncernbidrag alternativt utdelning", "att göra avsteg från uppdrag givna i kommunfullmäktiges budget med anledning av Covid-19 eller om uppdraget är kostnadsdrivande" enligt yrkandet i kommunstyrelsen. Detta ärende utgör ett led i implementeringen av fullmäktiges beslut inom Göteborgs Stads helägda bolag genom att styrelsen föreslås kalla till extra bolagsstämma den 28 april 2020 för att anta det aktuella ägardirektivet samt att vd föreslås få uppdrag att utse ombud till motsvarande beslut i alla av Higab AB:s direkt helägda bolag.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Det ekonomiska konsekvenser av implementeringen av ett tillfälligt generellt ägardirektiv för stadens helägda bolag med anledning av Covid19-krisen kan i nuläget inte bedömas. Bolagen har enligt kommunfullmäktiges beslut att skyndsamt rapportera samtliga avsteg ifrån budget eller ägardirektiv till Göteborgs Stadshus AB och kommunstyrelsen.

Bedömning ur ekologisk dimension

Det ekologiska konsekvenser av implementeringen av ett tillfälligt generellt ägardirektiv för stadens helägda bolag med anledning av Covid19-krisen kan i nuläget inte bedömas.

2020-04-23

Bolagen har enligt kommunfullmäktiges beslut att skyndsamt rapportera samtliga avsteg ifrån budget eller ägardirektiv till Göteborgs Stadshus AB och kommunstyrelsen.

Bedömning ur social dimension

Det sociala konsekvenser av implementeringen av ett tillfälligt generellt ägardirektiv för stadens helägda bolag med anledning av Covid19-krisen kan i nuläget inte bedömas. Bolagen har enligt kommunfullmäktiges beslut att skyndsamt rapportera samtliga avsteg ifrån budget eller ägardirektiv till Göteborgs Stadshus AB och kommunstyrelsen.

Bilagor

1. Tillfälligt generellt ägardirektiv för stadens helägda bolag med anledning av Covid19-krisen

Expediering
Stadshus AB

Ärendet

Ärendet utgör förslag till implementering av det av Göteborgs kommunfullmäktige fastställda tillfälligt generellt ägardirektiv för stadens helägda bolag med anledning av Covid19-krisen enligt yrkande i Göteborgs kommunstyrelse.

Beskrivning av ärendet

Göteborgs kommunfullmäktige är yttersta ägare av Göteborgs Stads bolag och ansvarar bland annat för att fastställa bolagens ägardirektiv. Bolagets styrelse ansvarar för att vid behov kalla till bolagsstämma i Higab AB samt ansvarar för att utse ombud till bolagsstämmor i direktägda bolag och i förekommande fall ge instruktioner till ombudet.

Den 16 april 2020 fastställde Göteborgs kommunfullmäktige ett tillfälligt generellt ägardirektiv för stadens helägda bolag med anledning av Covid19-krisen. Genom detta ges bl.a. "bolag mandat att vid behov frångå krav på avkastningskrav, lämna koncernbidrag alternativt utdelning", "att göra avsteg från uppdrag givna i kommunfullmäktiges budget med anledning av Covid-19 eller om uppdraget är kostnadsdrivande" enligt yrkandet i kommunstyrelsen. Detta ärende utgör ett led i implementeringen av fullmäktiges beslut inom Göteborgs Stads helägda bolag genom att styrelsen förslås kalla till extra bolagsstämma den 28 april 2020 för att anta det aktuella ägardirektivet samt att vd förslås få uppdrag att utse ombud till motsvarande beslut i alla av Higab AB:s direkt helägda bolag.

Enligt det tillfälliga generella ägardirektivet ska samtliga avsteg, med anledning av Covid-19, ifrån kommunfullmäktiges budget eller respektive bolags ägardirektiv dokumenteras och kostnadsbedömmas innan beslut fattas i respektive bolagsstyrelse. Vidare ska, innan styrelsen fattar beslut om avsteg ifrån beslutade uppdrag, eventuella negativa effekter för andra bolag eller för staden beaktas ur ett väsentlighetsperspektiv. Slutsatserna från den analysen bör också dokumenteras. Beslut ska rapporteras skyndsamt till Stadshus AB samt kommunstyrelsen.

Ärende som rör avsteg dokumenteras i enlighet med stadens mall för tjänsteutlåtanden. Efter beslut i styrelse expedieras beslutet samtidigt till både Stadshus AB och till kommunstyrelsen.

Tillfälligt generellt ägardirektiv för stadens helägda bolag med anledning av Covid19-krisen

Fastställt av kommunfullmäktige den 16 april 2020, § 14.

- Ett tillfälligt generellt ägardirektiv med anledning av Covid-19 ger stadens helägda bolag mandat att vid behov frångå krav på avkastningskrav, lämna koncernbidrag alternativt utdelning. Det tillfälliga generella ägardirektivet gäller år 2020.
- Bolagens styrelse ges mandat att göra avsteg från uppdrag givna i kommunfullmäktiges budget med anledning av Covid-19 eller om uppdraget är kostnadsdrivande.
- Samtliga avsteg ifrån kommunfullmäktiges budget eller ägardirektiv ska rapporteras skyndsamt till Stadshus AB och kommunstyrelsen.

I Göteborgs stads riktlinjer för ägarstyrning framgår det att kommunfullmäktige fastställer den samlade styrningen av stadens bolag. Det omfattar allt ifrån det kommunala ändamålet till ägardirektiv men även de styrande dokumenten som krävs för kommunfullmäktiges samlade styrning såsom exempelvis beslut om stadens budget.

Utöver det beslutar kommunfullmäktige även om övergripande ekonomiska förutsättningar för stadens bolag.

Effekter av Covid-19 och dess följder påverkar stadens bolag i olika grad och omfattning. Det kan vara svårt att överblicka de ekonomiskt mer långsiktiga negativa effekterna till följd av viruset. Ett generellt tillfälligt ägardirektiv har därför upprättats i syfte att ge respektive bolagsstyrelse ett tydligt mandat främst att säkerställa bolagets långsiktiga överlevnad och därefter sträva efter att klara de av ägaren ställda ekonomiska kraven på avkastningskrav samt krav på koncernbidrag alternativt utdelningskrav. Därtill ges även respektive styrelse mandat att göra avsteg ifrån kommunfullmäktiges gällande budget ifrån de uppdrag vars genomförande försvåras med anledning av Covid-19 och som kan anses vara kostnadsdrivande för det enskilda bolaget. Innan styrelsen fattar beslut om avsteg ifrån beslutade uppdrag ska eventuella negativa effekter för andra bolag eller för staden beaktas ur ett väsentlighetsperspektiv.

Genom att ge styrelserna möjlighet att dra ner på avkastnings- och utdelningskrav får bolagen större utrymme att begränsa Covid-19s effekter. Exempelvis bör fastighetsägande bolag med lokalhyresgäster, såväl privata som kommunala, se över möjligheten ge uppskov eller hyreslätnader för att stödja kommersiell och ideell verksamhet, men även av affärsmässiga skäl för att behålla befintliga hyresgäster.

Detsamma gäller allmännyttans bolag som genom minskade avkastningskrav ges större möjlighet att hantera en situation och behålla hyresgäster där många kan få svårt att betala sin hyra.

Samtliga avsteg, med anledning av Covid-19, ifrån kommunfullmäktiges budget eller respektive bolags ägardirektiv ska dokumenteras och kostnadsbedömmas innan beslut fattas i respektive bolagsstyrelse. Beslut ska rapporteras skyndsamt till Stadshus AB samt kommunstyrelsen. Det generella ägardirektivet gäller år 2020.

Respektive styrelse ansvarar för att i övrigt följa Göteborgs stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning.